



Լ. Բաբայան



տարվեց Կայսր Ալեքսանդր III-ի համար նա-  
հանգապետի եւ փոխ-նահանգապետի ներկա-  
յութեամբ: Ռուսաց քաղաքային երկրորդ թաւո-  
րոնի վարչութիւնը պայման կապեց մի տարով  
Նէպոլիոնի հետ, որպէս անտրապրէտներ հետ:  
ՅԱՐԻՑԻՆ: Չափաւորներ կատարված ընտ-  
րութիւններին դէմ երկու բողոք է տրված նա-  
հանգապետին:

Այստեղ ճիշդ տեղեկութիւն է ստացված, որ  
վաղիկակազման ընկերութիւնը երկաթուղու  
ճիւղ է անցկացնելու դէպի Տուսպսէ 1903  
թ.ից: Յօգուտ չամսանցներին երկու ներկա-  
յացում տեղի ունեցաւ: Զուտ արդիւնքը հա-  
զար բողոքը աւելի է:

ԼՕՆԴՕՆ: Առեւտրական պայտուռ փոխ-ծո-  
վապետ Բէրէսֆորդ այն միտքը յայտնեց, թէ  
հարկաւոր է հիմնել ծովապետութեան կից ա-  
ռանձին լորդի պալատ, որը պէտք է կառավարէ  
ծովային պատերազմական բաժինը եւ հոգ տանէ  
նաւատորմի պատերազմական պատրաստու-  
թեան մասին: Որպէս գոյութիւն ունեցող կազ-  
մակերպութեան պակասութիւններին մի օրինակի  
վրա, Բէրէսֆորդ մասնացոյց արեց քարածուխի  
պաշարների պակասութեան վրա Գիրքաւորա-  
րում եւ Մօլտէնում: Իմանալով պաշարների  
դրութեան մասին, Բէրէսֆորդ առաջարկութիւն  
արեց իր իշխանութեանը եւ սպանաց իջեցնել  
զրօշակը եւ հրատարակել հանգամանքները լրա-  
գրներում, թէ ինչպէս պատրաստել չը յարգվի:

ԼՕՆԴՕՆ: Առեւտրական պայտուռ փոխ-ծո-  
վապետ Բէրէսֆորդ այն միտքը յայտնեց, թէ  
հարկաւոր է հիմնել ծովապետութեան կից ա-  
ռանձին լորդի պալատ, որը պէտք է կառավարէ  
ծովային պատերազմական բաժինը եւ հոգ տանէ  
նաւատորմի պատերազմական պատրաստու-  
թեան մասին: Որպէս գոյութիւն ունեցող կազ-  
մակերպութեան պակասութիւններին մի օրինակի  
վրա, Բէրէսֆորդ մասնացոյց արեց քարածուխի  
պաշարների պակասութեան վրա Գիրքաւորա-  
րում եւ Մօլտէնում: Իմանալով պաշարների  
դրութեան մասին, Բէրէսֆորդ առաջարկութիւն  
արեց իր իշխանութեանը եւ սպանաց իջեցնել  
զրօշակը եւ հրատարակել հանգամանքները լրա-  
գրներում, թէ ինչպէս պատրաստել չը յարգվի:

4 մարտի

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Բիւլլետէն մարտի 2-ից Նո-  
րին Բարձրութիւն Պրինց Ալեքսանդր Պետրովիչ  
Օրդնաւորապետ առողջական դրութեան մա-  
սին: Բարձր տաքութիւնը—3,75, ինքնազգա-  
ցումը եւ անորոշակ բաւարար են: այսօր տա-  
քութիւնը—3,6, վերջերի դրութիւնը բնական  
է: յոգեբեր եւ անորոշակ կատարելագոյն գոհա-  
ցուցիչ են: Ստորագրեցին Վելիամինով, Սօր-  
վատ, Սմալին, Տրոֆիմով:

ՐՕՍՏՈՎ ԴՕՆԻ ՎՐԱ: Գնեւորաւ-մայեօր Իվա-  
նովի նախագահութեամբ կայացաւ առանձին  
խորհրդակցութիւն խորը նաւահանգիստ կա-  
ռուցանելու հարցի մասին: Թոյլատրված է  
բանալ ներկայ տարում գիւղատնտեսական ցու-  
ցահանդէս: Ստացված է տեղեկութիւն Պե-  
տերբուրգից, որ խորը նաւահանգիստ թոյլա-  
տրված է կառուցանել ոչ թէ Կէրչու, այլ Տա-  
գանբուրգում:

ԲԱՌԻՈՒՄ: Չուրուկուտ տեղում դպրոցի ի-  
գական բաժանմունքին կից բացված են ձեռա-  
գործի եւ ուսուցիչ ձրի դասընթացներ  
չափահաս թիւրքերին համար: Յատուկ  
յանձնաժողովը մշակեց քաղաքային թատրոնի  
կառուցման եւ քաղաքային հասարակական  
գրադարանի հիմնարկութեան նախագիծը՝ յա-  
ւերթացնելու համար Ռուսաստանի հետ Բա-  
թումի միացման քան եւ հնգամակը:

ԽԱՐԿՕՎ: Լոյս տեսաւ «Мирный Труд» առ-  
նադրի առաջին տետրակը, որ պրոֆէսորների  
խմբի հրատարակութիւն է:

ՄՕՍԿՎԱ: Մօսկվայում կանանց բժշկական  
ինստիտուտ հիմնելու օժանդակող ընկերու-  
թիւնը միջնորդութիւն է յարուցանում, որպէս  
զի ինստիտուտի կառուցման վրա դործածվի  
այն հարկը հազար բողոքին, որ կտակել է  
Աստրոլովը Մօսկվայում կանանց համար բարձ-  
րագոյն դպրոց բանալու նպատակով: Ինստի-  
տուտի կառուցման համար առ այժմ հաւաք-  
ված է 2408 ռուբլի:

ԵԱԼՍԱ: Ժամանեց բուխարական էմիրը:  
Բիւրի: Մօսկվայից, ռուս վաճառականնե-  
րից տեղեկութիւն է ստացված, որ Ուլիսսուտա  
քաղաքում բացված է ռուս-լիւսական բանկի բա-  
ժանմունքը:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: Պօլտավայում, Վիլնոյում եւ  
Կիւիւում հոգեհանգրտանք են կատարված ի Տէր  
հանգուցեայ Կայսր Ալեքսանդր II-ի համար:

ՊԵՏԵՐԲՈՒՐԳ: «Финляндская Газета» լրագ-  
րում տպված է որոշումն՝ որով թոյլատրվում է  
էֆիմանդական սենատին կարգապահական պա-  
տիժների ենթակի սենատի պաշտօնական ան-  
ձանց եւ պաշտօնեաներին:

Խմբագիր՝ ԱԼԵԿՍԱՆԴՐ ԲԱԼԱՆԹԱՐ  
Հրատարակիչներ՝ ԹԱԳՈՒՀԻ ՏԻԳՐԱՆԵԱՆ  
ԻՍԱՀԱԿ ՄԵԼԻՔ-ԱՂԱՄԱԼԵԱՆ

ՅՕՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՆԳՐԱՎԱՍԵԱՆ ԵՐԱԹՈՒՂԻ

(Ժամերը նշանակված են Պետերբուրգի հաշուով,  
փակագծում թիֆլիսի հաշուով)

Արագ գնացք Թիֆլիսից—Բագու շարժը  
մէկ անգամ հինգշաբթի օրերը դուրս է գալիս ցե-  
րեկվայ 2 ժամ 32 րոպ. (3 ժ. 30 ր.), հասնում է  
Բագու գիւղերվայ 3 ժամ 58 ր. (4 ժ. 56 րոպէին):

Արագ գնացք Բագուից—Թիֆլիս դուրս է  
գալիս չորեքշաբթի օրերը երեկոյեան 10 ժ. 41 ր.  
(11 ժ. 39 ր.) հասնում է Թիֆլիս ցերեկվայ 12 ժ. 47 ր.  
(1 ժ. 45 ր.):

Պատասար գնացք Բագուից դուրս է գալիս  
գիշերվայ 12 ժ. 2 ր. (1 ժամին), հասնում է Թիֆլիս  
երեկոյեան 6 ժ. 24 ր. (7 ժ. 22 ր.), դուրս է գալիս  
Թիֆլիսից երեկոյեան 7 ժ. 54 ր. (8 ժ. 52 ր.),  
հասնում է Բագու մատաւտեան 8 ժ. 33 ր. (9 ժամ  
31 րոպէին):

Մարդատար գնացք Բագուից դուրս է գալիս  
ցերեկվայ 3 ժ. 35 ր. (4 ժ. 33 ր.), հասնում է Թիֆլիս  
առաւօտեան 8 ժ. 50 ր. (9 ժ. 48 ր.), դուրս է գալիս  
Թիֆլիսից առաւօտեան 9 ժ. 30 ր. (10 ժ. 28 ր.),  
հասնում է Բագու երեկոյեան 9 ժ. 28 ր. (11 ժ.  
26 ր.):

Պատասար գնացք Բագուից դուրս է գալիս  
երեկոյեան 10 ժ. 10 ր. (11 ժ. 8 ր.), հասնում է  
Թիֆլիս առաւօտեան 10 ժ. 45 ր. (11 ժ. 43 ր.),  
դուրս է գալիս Թիֆլիսից ցերեկվայ 11 ժ. 47 ր.  
12 ժ. 45 ր.), հասնում է Բագու առաւօտեան 6 ժ.  
33 ր. (7 ժ. 31 ր.):

Մարդատար գնացք Բագուից դուրս է գալիս  
առաւօտեան 8 ժ. 58 ր. (9 ժ. 56 ր.), հասնում է  
Թիֆլիս երեկոյեան 8 ժ. 33 ր. (9 ժ. 31 ր.), դուրս  
է գալիս Թիֆլիսից երեկոյեան 9 ժ. 36 ր. (10 ժ.  
34 ր.), հասնում է Բագու ցերեկվայ 2 ժ. 12 ր.  
(3 ժ. 10 ր.):

Պատասար գնացք դուրս է գալիս Թիֆլիսից  
դէպի Կարս երեկոյեան 10 ժ. (10 ժ. 58 ր.), հասնում  
է Ղարաբաղի լիսա առաւօտեան 5 ժ. 4 ր. (6 ժ. 2 ր.),  
Ալեքսանդրօպօլ 8 ժ. 37 ր. (9 ժ. 35 ր.),  
Կարս ցերեկվայ 12 ժ. 23 ր. (1 ժ. 12 ր.):

Պատասար գնացք Կարսից դուրս է գալիս ցե-  
րեկվայ 4 ժ. 12 ր. (5 ժ. 10 ր.), հասնում է Ալեք-  
սանդրօպօլ 7 ժ. 40 ր. (8 ժ. 38 ր.), Ղարաբաղի  
լիսա գիշերվայ 11 ժ. 6 ր. (12 ժ. 4 ր.), Թիֆլիս  
առաւօտեան 6 ժ. 47 ր. (7 ժ. 45 ր.):

Խառն գնացք Թիֆլիսից դուրս է գալիս ցե-  
րեկվայ 12 ժ. 30 ր. (1 ժ. 28 ր.), հասնում է Սանա-  
հին ցերեկվայ 5 ժ. 12 ր. (6 ժ. 10 ր.) և Ղարաբաղի  
լիսա երեկոյեան 7 ժ. 19 ր. (8 ժ. 17 ր.):

Խառն գնացք Ղարաբաղի լիսայից դուրս է  
գալիս առաւօտեան 11 ժ. 45 ր. (12 ժ. 43 ր.), հա-  
սնում է Սանահին ցերեկվայ 1 ժ. 30 ր. (2 ժ. 28 ր.)  
և Թիֆլիս երեկոյեան 6 ժ. 8 ր. (7 ժ. 6 րոպէին):

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍՆԱԻՈՐ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՅ

Բ. ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆԻ

(Կուլիա, Վորոնցովի արձանի հանդէպ)

Ա մ ե ո ռ, բ ա ց ի կ ի ռ ա կ ի օ ռ ե ի ց:  
Ա Ռ Ա Ռ Օ Տ Ն Ե Ր Ը՝

Բ. Ա. Նաւասարդեան—11—12 ժ. վիրաբուժու-  
թեան, վնասարկան (սիֆիլիս) և միլաւտե. հիւանդ.

Կ. Մ. Զիկովանի—9—10 ժ. աչքի, ներքին և  
ներքին չի:

Կ. Ի. Գեղիկի—12—1 ժ. ախտի, քթի և կ-  
նորի:

Զ. Ի. Բարանսեան—11—12 ժ. կանանց և  
երեխայի հիւանդ.

Ա. Պ. Կարապետեան—1—1/2 ժ. ներքին և  
երեխայի:

Ե Ր Ե Վ Ո Ն Ե Ր Ը  
Ն. Ն. Ռոստամբեկով—5—6 ժ. վիրաբուժութեան  
և մորթու:

Ա. Ն. Եպիփանի—6—7 ժ. ներքին (երեկ  
տարած), վնաս. և մորթու:

Բ. Ա. Թարխանեան—7—7 1/2 ժ. ներքին և  
երեխայի:

Բ. Ա. Նաւասարդեան—7 1/2—8 ժ.  
Վնաս. 50 կ. չքաւորները ձրի համարողները  
(կոնսիլիումի) և օպերացիայի համար առանձին:

Օ. Տ. Առվանդակի—տանը. ծաղկահատ և բը-  
ժըղական մարմնամարդ. դիմել 11—1 ժ.:

Հիւանդանոցի վերատեսուչ՝  
Բժշկապետ ՆԱԽԱՍԱՐԴԵԱՆ

ԲՈՒԺԱՍԵՆԵԱԿ  
ԴՕԿՏՕՐ Վ. ԱՐԾՐՈՒՆՈՒ

Նորագոյն ապարատներով եւ էլեկտրական մե-  
քենաներով. մասնաւորապէս

ԲԳԻ, ԲԹԻ, ԱԿՆՆՆԻ ԵՒ ԿԻՐԳԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒ-  
ԹԻՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

Сегіевская ул., д. 12.

Ե Մ Վ Ի Ո Ւ Մ Է

ՇԵՐԱՄԻ ՍԵՐՄ

ապրտակ Բաղդադի տեսակից, պատրաստված  
Պատերի սիւսետով:

Դիմել Թիֆլիսում—Пушкинская улица,  
домъ Теръ-Асатурова № 14. Հասցեն ղրտա-  
պան Առաքելին:

Կամ գիւղում—Ордувать, сел. Азы, Анани  
Теръ-Арутюнянц.

ԱՐՏԻՍՏԻՔԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ԹԱՏՐՕՆ

Շաբաթ, մարտի 9-ին  
Դ ե Ր ա ս ա ն Ը Ր Մ Ե Ն Ե Ն Ը

Իր առաջին դերերի համար կը տալ

ՎԱՂԱԺԱՄ ՎՃԻՌ

Կոմիտա 3 գործող, հեղ. Ալեքեյ դը Միւսէի:

Տօմախները ժամանում են թատրոնի կա-  
սայում:

Սկիզբը ժամի 8 1/2-ին երեկոյեան:

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԳԱՂՏՆԻՔՆԵՐ

Թարգմանութիւն  
Կ. ԻԻԹԻԻՃԵԱՆ ԷՖԷՆԴԻԻ

Երեք հատորի գինը 15 դուրուշ:

Խիստ շահեկան վէպ մը. որ անցեալ տարի  
«Սուրհանդակ» լրագրին մէջ հրատարակուեցաւ  
էրբեւ թերթին եւ մեծ համակրանքով ու հե-  
տադրութիւնով կարդացուեցաւ:

Կը գտնվի Պաղլաղիան գրատունն, Սուլթան  
համաթ թիւ 14, եւ գրավաճառաց քով:

4—5

Հոյս տեսաւ  
ԻՐԻՅ ՎԵՍԵԼՈՎՍԿԻՆ

армянскій поэтъ  
СМѢЯТЬ ШАХЪ-АЗІЗЪ

(Գնահատական էտիւդ)  
ԳԻՆԷ Է 1 Բ.

Գրքային կցած են՝ Սմբատ Շահ-Ազիզի լու-  
սատիպ պատկերը, «Աւետիկ Վլադ» մի շարք  
կտորների եւ այլ ուսանաւորների ուսերէն  
թարգմանութիւնը:

Ծանկացողները դիմում են հեղինակին հե-  
տեւեալ հասցեով. Москва, Леонтьевскій пер.,  
№ 11, кв. 17, Юрю (Георгію) Алексѣевичу  
Веселовскому.

7—10

ԻՄ ԱՆՏԱՌԱՅԻՆ ՊԱՀԵՍԻ ՀԱՄԱՐ

Հ Ա Ր Կ Ա Ի Ո Ր Է  
Գ Ա Ն Ձ Ա Պ Ա Հ

հմուտ ուսաց լեզուին, ամսական 20 ռուբ-  
լիով ծրվում է ձաչ եւ սենեակի ծանապար-  
հածակը երկու հաշուով. Դիմել՝ Ногайскъ.

Таврическая губернія. Лѣсной складъ. Ни-  
китѣ Егоровичу Черчепову.

4—4

ԳՈՒՏՏԻՆԵՐԻԳ ԳՐԱԽԱՆՈՒԹՈՒՄ

վ ա ճ ա ո վ ու մ ե ն՝

«Սորտակված կեանք», վէպ, Լ. Մանուէլեանցի—1 ր.  
«Տիրանիզմ» պատմական դրամա 5 արար, Լ. Մանուէլեանցի—50 կ.

«Բանաստեղծութիւններ եւ պօէմաներ, Լ. Մանուէլեանցի—50 կ.

«Այրեւնարան կամ քերական»—5 կ.  
«Մայրենի խօսք», Յ. Կուսիկեանի եւ Լ. Սարգսեանցի—70 կ.

«Նկարներ կամ ծաղկաքաղ նամակներ» Ն. Յ.—50 կ.  
«Զեռնարկ կազմարարութեան արհեստի մասին, Զ. Սա.—25 կ.

«Վարուարի որսը», պօէմա, Վ. Միրաբեանի—40 կ.  
«Տարերը Ազգագրութեան», թարգմ. Ի. Յարութիւնեանի—50 կ.

«Սիւնով դատաստան», Ուլայի, թարգմ. Ս. Մ.—5 կ.  
«Պատմութեան» Վ. Փափազեանի—50 կ.

«Գեղունի» ա. եւ բ. տետրակները միասին—80 կ.  
«Թագի համար», ողբերգ. 5 արարեւածով, Կոպլէի, թարգմանութիւն Մանուէլեանցի—50 կ.

«Դպրութիւն կամ նոր մեծից ֆրանսերէն սովորելու համար, Ե. Յ. Յովհաննիսեանի, ա. եւ  
մասերը իր բանալով, կազմած—2 ր.

«Ամուսնութեան առողջապահութիւն», թարգմ. Յակ. Միսակ—50 կ.  
«Առողջապահութիւն», թարգմ. Էթմէքեանի—60 կ.

«Գերեզմանք երիտասարդաց», Ա. Հայկունի—50 կ.  
«Գաղտնիք բնութեան կամ սկզբունք մարդկային ծննդականութեան, Ա. Հայկունի—50 կ.

«Համառօտ պատմութիւն փիլիսոփայութեան, Գարագաշեանի—40 կ.  
«Դատագիրը գործնական բարոյագիտութեան», Թ. Երուսնդ—20 կ.

«Մոցի ուսերէնից հայերէն բառարան», Յ. Ա.—45 կ.  
«Միթիթար կամ Միթիթարեան յօրեան, պատկերազարդ—2 ր.

«Թատրոն», գրական եւ թատերական հանդէս 8-րդ դրը—2 ր.  
» » » տարեկան բաժանորդագրելը—3 ր.

«Ատանիքի առողջապահութիւն», Իւթիւճեանի—25 կ.  
«Ժամագիրը Հայաստանեայց սուրբ եկեղեցւոյ», Կ. Պօլիս, կազմած—2 ր.

«Մեղունի» Լանստրօտի, թարգմ. Զօկի—15 կ.  
«Բանաստեղծութիւններ», Բ. Թադէոսեանի, հեղ. պատկերով—20 կ.

Նոյնպէս եւ այլ զանազան գրքեր: Ամեն մի նոր լոյս տեսած գիրք գրախանութիւնը ձեռք  
բերում իսկոյն: Պատուէրներ կատարվում են իսկոյն, եթէ միայն պատուէրած գրքերի արժե-  
1/4 մասը ստացվում է:

Դիմել՝ Тифлисъ, Книжный магазинъ Гуттенбергъ. Г. Галустяну, Лорисъ-Ме-  
ковская ул. № 11.

Լ Ո Յ Ս Տ Ե Ս Ա Ի  
Լ Է Օ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Մեր կեանքը, գրականութիւնը անցեալում  
Հ Ա Տ Ո Ր Ե Ր Կ Ր Ո Ր Դ

XVIII ԴԱՐ  
Ա ա ղ ի ն մ ա ս  
ԳԻՆԸ 1 ՐՈՒՐԻ 50 ԿՕՊԷԿ

Ծախվում է. հեղինակի մօտ, «Մշակի» խմբագրատանը չապցնի Թիֆլիս, Редакция Мшакъ  
«Գաղտնիքը» գրավաճառանոցում: Կապցնի Թիֆլիս, Книжный магазинъ „Гуттенбергъ“  
Նոյն տեղեկութիւններ կատարվում են նոյն հեղինակութեան ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՍՏԻ ՖԻՆԱՆՍԻՍ  
Դիմել 1 ռուբլի 50 կօպէկ:

ԹԻՖԼԻՍԻ ՈՍՏԻԿԱՆԱԳԵՏԸ

հրաւիրում է այն անձանց, որոնք գնում  
թատրոն, կայարան եւ այլ բաղաձայնող  
դեր, ֆայետոններով, վճարել կառապան  
վաղօրօք, որովհետեւ կառքերի կանգ  
վերոյիջեալ տեղերի դռների առաջ՝ կառա-  
նին վճարը տալու համար, արգելք է դառն  
ետեւից եկող հասարակութեանը:

ՄԻ ԿԻՆ ՑԱՆԿԱՆՈՒՄ

ՆԱԽԼԵՐՆԻԿՆԵՐ ՊԱՀԵԼ  
Офицерская ул. д. Нудель, № 9

Հարցնել տի